

Reglur um verðbréfalán Seðlabanka Íslands f.h. ríkissjóðs til aðalmiðlara ríkisverðbréfa

Reglur þessar eru settar á grundvelli 9. gr. samnings dags. 28. nóvember 2008 á milli Seðlabanka Íslands fyrir hönd ríkissjóðs og aðalmiðlara um útgáfu ríkisskuldbréfa og viðskiptavakt á eftirmarkaði. Samkvæmt samningnum á aðalmiðlari þess kost að fá ríkisverðbréf lánuð (hér eftir nefnd lánsbréf) tímabundið hjá Seðlabanka Íslands gegn tryggingu.

1. gr.

Lánstími

Aðalmiðlari getur óskað eftir verðbréfaláni alla viðskiptadaga OMX Norrænu kauphallarinnar á Íslandi frá opnum þar til 15 mínútur eftir lokun markaða. Hámarksþánstími er 28 dagar, þ.e. vikudagur til sama vikudags 4 vikum seinna. Sé uppgjörsdagur frídagur þá styttilt hámarksþánstíminn og uppgjörsdagur færst aftur til síðasta viðskiptadags á undan frídegi sem kauphöllin er opin. Alþjóða- og markaðssvið (Lánamál ríksins) Seðlabanka Íslands annast samskipti við aðalmiðlara vegna verðbréfalána.

2. gr.

Lánalínur og lánaflokkar

Upplýsingar um lánalínur og lánaflokkur er að finna í skilmálum um verðbréfalán til aðalmiðlara sem birt er á vefsíðunni www.lanamal.is.

3. gr.

Fjárhagslegar tryggingarráðstafanir

Um fjárhagslegar tryggingarráðstafanir vegna verðbréfalána Seðlabankans til aðalmiðlara fer skv. lögum nr. 46/2005.

Samning um fjárhagslega tryggingarráðstofun skal gera skriflega eða með rafrænum hætti þannig að sanna megi stofnun tryggingarráðstofunarinnar með lögformlegum hætti.

Í samningi skal tilgreina til hvaða skuldbindinga og trygginga samningurinn nær.

4. gr.

Hæfar tryggingar

Hæfar tryggingar geta verið:

1. Innstæðubréf Seðlabanka Íslands.

2. Útgefin skuldabréf með ríkisábyrgð.
3. Bundin innlán fjármálafyrirtækja við Seðlabankann skv. c. lið 1. tl. 7. gr reglna nr. 808/2008 um viðskipti fjármálafyrirtækja við Seðlabanka Íslands.
4. Reiðufé í íslenskum krónum skv. ákvörðun Seðlabankans.

5. gr.

Skilyrði fyrir tryggingarhæfi verðbréfa

1. Verðbréfin skulu vera gefin út í íslenskum krónum.
2. Verðbréfin skulu vera rafrænt skráð í verðbréfamíðstöð sem Seðlabankinn viðurkennir.
3. Útgefið markaðsvirði flokks sé yfir 3 milljarðar kr. og staðfest sé að það magn hafi selst.
4. Verðbréfin hafi viðskiptavaka á skipulegum verðbréfamarkaði eða viðurkenndum upplýsingaveitum sem Seðlabankinn samþykkir.

6. gr.

Fyrirvari á tryggingarhæfi verðbréfa

Fjármálafyrirtæki ábyrgist að verðbréf lögð fram til fjárhagslegrar tryggingarráðstöfunar vegna verðbréfalána við Seðlabankann séu veðbanda- og kvaðalaus.

7.gr.

Umsókn um mat á tryggingarhæfi verðbréfa

Seðlabankinn getur í sérstökum tilvikum samþykkt verðbréf til tryggingar þrátt fyrir að þau uppfylli ekki skilyrði 1. – 4 tl. 5. gr. um tryggingarhæfi.

Umsókn um að verðbréf verði metið hæft til tryggingar skal senda til alþjóða- og markaðssviðs Seðlabankans á þar tilgerðu eyðublaði “Umsókn um tryggingarhæfi verðbréfa.doc” sem er að finna á vefsíðu bankans. Umsókn um tryggingarhæfi verðbréfa verður að berast í síðasta lagi 1 degi fyrir viðskiptadag. Sé verðbréf vistað í erlendri verðbréfaskráningu eða gert upp í erlendri uppgjörsmiðstöð verður umsókn að berast í síðasta lagi 2 dögum fyrir viðskiptadag. Seðlabankinn leitast við að afgreiða umsókn innan þessa tíma frests en áskilur sér lengri tíma til að afgreiða umsókn. Hafi verðbréf ekki lánshæfiseinkunn eða viðmiðunarverð getur afgreiðslutími umsóknar lengst. Seðlabankinn áskilur sér rétt til að hafna umsókn leiki vafi á tryggingarhæfi verðbréfs.

8. gr.

Gjalddagar afborgana og vaxta

Verðbréf lögð til tryggingar skulu að jafnaði valin þannig að ekki sé um að ræða verðbréf með gjalddaga fyrir lok sammingstímans.

Heimilt er að setja verðbréf til tryggingar sem afborganir eða vextir greiðast af á samningstíma ef ekki er um lokagjalddaga verðbréfs að ræða. Sé greiðsla innt af hendi til Seðlabankans vegna verðbréfa sem eru þar í vörsu, á aðalmiðlari rétt á að fá greiðsluna til sín. Seðlabankinn hefur þó rétt á að krefjast aukinnar tryggingar sem þeirri greiðslu nemur.

Ef aðalmiðlari er með flokk að láni sem ber árlega fasta vexti ber honum að greiða Seðlabankanum vexti sem flokkurinn ber á vaxtagreiðsludegi. Við greiðslu vaxtanna á aðalmiðlari kost á að fá til baka þann hluta verðbréfs, sem lagt hefur verið til tryggingar, sem svarar til lækkunar lokaverðs lánsbréfs vegna vaxtagreiðslunnar. Seðlabankinn hefur heimild til að krefjast dráttarvaxta verði greiðsla ekki innt af hendi á vaxtagreiðsludegi. Jafnframt hefur Seðlabankinn heimild til að halda eftir og selja verðbréf, sem lagt hefur verið til tryggingar, fyrir andvirði vaxtagreiðslu, auk kostnaðar, þegar liðnir eru þrír dagar frá vaxtagjalddaga og aðalmiðlari hefur ekki enn staðið í skilum.

9. gr.

Verðmat fjárhagslegra trygginga

Við mat á verðmæti verðbréfa sem lögð eru til tryggingar skal miða við tilboð, sem eru í gildi á viðskiptadegi ásamt áföllnum vöxtum og verðbótum. Markaðsverðið miðast við hagstæðasta kauptilboð fyrir verðbréf til tryggingar en hagstæðasta sölutilboð fyrir lánsbréf.

Frádrag frá markaðsverði verðbréfa til tryggingar er:

- 2% af verðbréfum þar sem líftími er styttri en eitt ár.
- 5% af verðbréfum þar sem líftími er 1 til 5 ár.
- 7% af verðbréfum þar sem líftími er lengri en 5 ár.

Ef markaðsvirði verðbréfs sem lagt hefur verið til tryggingar lækkar á samningstímabilinu umfram skilgreint frádrag er Seðlabankanum heimilt að krefjast aukinnar tryggingar sem því nemur.

10. gr.

Vörlur verðbréfa.

Verðbréf sem lögð eru fram sem fjárhagsleg tryggingarráðstöfun skulu skráð hjá verðbréfamiðstöð sem hlotið hefur starfsleyfi skv. lögum nr. 131/1997 um rafræna eignarskráningu verðbréfa. Heimilt er að leggja fram verðbréf rafrænt skráð í erlendri verðbréfamiðstöð sem Seðlabankinn viðurkennir. Séu verðbréf skráð í erlendri verðbréfamiðstöð skulu þau vistuð hjá vörluaðila (reikningsstofnun) sem Seðlabankinn viðurkennir.

Verðbréf sem skráð eru í íslenskri verðbréfamiðstöð skulu vistuð á VS reikningi viðkomandi fjármálfyrirtækis á svæði Endurlána ríkissjóðs og jafnframt veðsett Seðlabankanum samkvæmt sérstakri yfirlýsingu þar að lútandi.

11. gr.

Afhending rafrænna eigna

Fullnægjandi afhending eigna í Verðbréfaskráningu Íslands telst vera þegar aðalmiðlari afhendir verðbréf til tryggingar inn á reikning Verðbréfaskráningar á sinni eigin kennitölu. Seðlabankinn sækir verðbréfin og flytur á vörlureikning Endurlána ríkissjóðs hjá Verðbréfaskráningu. Því næst afhendir Seðlabankinn lánsbréfin á biðreikning Endurlána ríkissjóðs hjá Verðbréfaskráningu Íslands þar sem aðalmiðlari sækir þau. Ef verðbréfin sem lögð eru til tryggingar og Seðlabankinn á að fá afhent hafa ekki borist rafrænt 30 mínútum eftir lokun markaða, þann dag sem viðskiptin eru gerð, er hægt að ógilda viðskiptin. Á uppgjörsdegi samnings skal aðalmiðlari fyrst skila lánsbréfunum á biðreikning Endurlána ríkissjóðs hjá Verðbréfaskráningu Íslands. Eftir að Seðlabankinn hefur mótttekið lánsbréfin eru verðbréfin sem lögð hafa verið til tryggingar afhent inn á biðreikning aðalmiðlara — á kennitölu aðalmiðlara. Aðalmiðlari skal skila lánsbréfunum fyrir klukkan 14:00 á uppgjörsdegi og Seðlabankinn skal skila verðbréfum sem lögð hafa verið til tryggingar fyrir klukkan 15:00 á uppgjörsdegi en þó aðeins ef lánsbréfunum hefur verið skilað. Ef aðalmiðlari vill gera breytingar á gildandi samningi skal hann óska þess fyrir klukkan 14:00. Ef aðalmiðlari vill gera samning eða breyta samningi með verðbréfum sem vistuð eru í erlendri verðbréfaskráningu skal hann óska þess fyrir klukkan 12:00 ef afhending eigna á að eiga sér stað samdægurs.

Um afhendingu verðbréfa til tryggingar sem ekki eru skráð hjá Verðbréfaskráningu Íslands gildir sú meginregla að verðbréf til tryggingar séu fyrst afhent Seðlabankanum áður en lánsbréf eru afhent. Á uppgjörsdegi samnings gildir að verðbréf til tryggingar eru afhent eftir að lánsbréfum hefur verið skilað. Ef möguleiki er á samtímaafhendingu er slíkt einnig leyfilegt.

12. gr.

Uppgjörsvandi

Afhendi aðalmiðlari ekki lánsbréfin á uppgjörsdegi samnings hefur Seðlabankinn heimild til þess að krefjast dráttarvaxta af upphafsverði lánsbréfanna uns þeim hefur verið skilað. Ef þír viðskiptadagar hafa liðið frá því að samningurinn rann út og aðalmiðlari hefur enn ekki afhent lánsbréfin hefur Seðlabankinn heimild til þess að selja verðbréf sem lögð hafa verið til tryggingar fyrir eigin reikning, auk þess að innheimta allan þann kostnað og skaða sem hann hefur orðið fyrir. Ef aðalmiðlari hefur afhent lánsbréfin en Seðlabankinn afhendir ekki verðbréf sem lögð hafa verið til tryggingar á uppgjörsdegi samnings hefur aðalmiðlari heimild til þess að krefjast dráttarvaxta ásamt því að innheimta allan þann kostnað og skaða sem hann hefur orðið fyrir vegna viðskiptanna.

13. gr.

Tilkynningar

Tilkynningar lánastofnana til Seðlabanka Íslands um fjárhagsleg atriði, sem um er fjallað í reglum þessum, er heimilt að senda með tölvupósti eða símbréfi. Nauðsynlegt er að tölvupóstur eða símbréf berist frá aðila sem hefur heimild til að skuldbinda hlutaðeigandi stofnun. Seðlabanki

Íslands leggur ríka áherslu á að aðalmiðlari staðfesti á tryggan hátt með símtali þegar samningur er sendur. Símtöl vegna viðskipta eru hljóðrituð.

14. gr.

Póknun og annar kostnaður

Seðlabanki Íslands reiknar sér þóknanir vegna verðbréfalána. Upplýsingar er að finna í skjalinu „Skilmálar um verðbréfalán til aðalmiðlara“ sem birt er á vefsíðu *Lánamála ríkisins*, www.lanamal.is.

1. Póknun tekur mið af stýrivöxtum Seðlabanka Íslands, sem settir eru fram og tilkynntir sem nafnvextir. Bankinn afhendir lánsbréf þar sem vextir eru reiknaðir út frá álagi ofan á stýrivexti Seðlabanka Íslands og fær verðbréf til tryggingar þar sem vextir eru reiknaðir út frá frádragri af stýrivöxtunum. Vaxtaútreikningur í tengslum við dagafjölda á lánstímanum er raundagar/360.
2. Tekið er afgreiðslugjald af hverjum samningi.
3. Þóknanir eru greiddar við upphaf samningstímans.

Falli á Seðlabankann kostnaður vegna vörlu verðbréfa, sem eru til tryggingar, á samningstímanum er heimilt að innheimta hann við upphaf samningstímans. Vörslugjöld af íbúðabréfum skráðum í Euroclear eru dæmi um þetta.

15. gr.

Útilokun viðskipta

Seðlabanki Íslands getur án fyrirvara útilokað aðalmiðlara frá frekari viðskiptum samkvæmt reglum þessum hafi hann ekki hlítt ákvæðum þeirra.

16. gr.

Gildistaka

Reglur þessar, sem settar eru á grundvelli samninga sem gerðir voru við aðalmiðlara þann 28. nóvember 2008, gilda frá og með 1. des. 2008. Um leið falla úr gildi eldri reglur frá 25. september 2008 um verðbréfalán Seðlabanka Íslands til aðalmiðlara ríkisverðbréfa.

Reykjavík, 28. nóvember 2008

Alþjóða- og markaðssvið

Lánamál ríkisins

Seðlabanki Íslands